

ZAŁĄCZNIK 1

OŚWIADCZENIE O OBYWATELSTWIE I KRAJACH ZAMIESZKANIA

w trybie art. 21 Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym

(t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja niżej podpisany/a oświadczam, że:

1. Posiadam obywatelstwo innego państwa niż Rzeczypospolita Polska: tak/nie.*
2. Jeśli odpowiedź brzmi „tak” to proszę wpisać państwo .....
3. W ciągu ostatnich 20 lat zamieszkiwałem/nie zamieszkiwałem w innych państwach*
4. Proszę wpisać państwo/państwa: .....
5. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie.*
6. Do oświadczenia załączam informację z rejestru karnego tego/tych państw, gdyż państwo to nie przewiduje wydawania informacji do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi: tak/nie.*
7. Oświadczam, że prawo państwa ..... nie przewiduje sporządzenia informacji z rejestru karnego: tak/nie.*
8. Oświadczam, że w państwie ..... nie prowadzi się rejestru karnego: tak/nie.*

9. Oświadczam, że nie byłam/byłem prawomocnie skazany w państwie ..... za czyny zabronione odpowiadające przestępstwu określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściłam/dopuściłem się takich czynów zabronionych, oraz nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.
10. Oświadczam, że jestem świadoma/świadomy, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **

Miejscowość, data .....

.....

imię i nazwisko (czytelny podpis)

*niepotrzebne skreślić

**art. 233 KK [Fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:
1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 2

OŚWIADCZENIE O ZAPOZNANIU SIĘ ZE STANDARDAMI OCHRONY MAŁOLETNIICH

w trybie art. 21 ust. 1-11 oraz art. 22 b- art. 22 c Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich. (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1304 z późn. zm.)

Ja niżej podpisana/podpisany oświadczam, że:

1. Zapoznałam/zapoznałem się z treścią dokumentu pn. „Standardy Ochrony Małoletnich” obowiązującego w:

.....

(nazwa placówki)

2. Oświadczam*, że jestem świadoma/świadomy, że składając ww. oświadczenia podlegam odpowiedzialności karnej w trybie art. 233 Kodeksu Karnego, to jest odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. **

Miejscowość, data .....

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

* dotyczy osób pełnoletnich

**art. 233 KK [Fałszywe zeznania]

§ 1. Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§ 1a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 1 zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę z obawy przed odpowiedzialnością karną grożącą jemu samemu lub jego najbliższemu, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§ 2. Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.

§ 3. Nie podlega karze za czyn określony w § 1a, kto składa fałszywe zeznanie, nie wiedząc o prawie odmowy zeznania lub odpowiedzi na pytania.

§ 4. Kto, jako biegły, rzeczoznawca lub tłumacz, przedstawia fałszywą opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie mające służyć za dowód w postępowaniu określonym w § 1, podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§ 4a. Jeżeli sprawca czynu określonego w § 4 działa nieumyślnie, narażając na istotną szkodę interes publiczny, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.

§ 5. Sąd może zastosować nadzwyczajne złagodzenie kary, a nawet odstąpić od jej wymierzenia, jeżeli:

1) fałszywe zeznanie, opinia, ekspertyza lub tłumaczenie dotyczy okoliczności niemogących mieć wpływu na rozstrzygnięcie sprawy,

2) sprawca dobrowolnie sprostuje fałszywe zeznanie, opinię, ekspertyzę lub tłumaczenie, zanim nastąpi, chociażby nieprawomocne, rozstrzygnięcie sprawy.

§ 6. Przepisy § 1-3 oraz 5 stosuje się odpowiednio do osoby, która składa fałszywe oświadczenie, jeżeli przepis ustawy przewiduje możliwość odebrania oświadczenia pod rygorem odpowiedzialności karnej.

ZAŁĄCZNIK 3

ZASADY SPORZĄDZANIA NOTATKI DOTYCZĄCEJ ZDARZENIA

Zapisz dokładną datę i godzinę, kiedy incydent został zgłoszony.

Podaj imię i nazwisko dziecka, wiek, adres zamieszkania (jeśli dostępny), szkołę oraz wszelkie inne istotne informacje:

1. Opisz dokładnie to, co zostało zgłoszone, włączając miejsce, czas i wszelkie istotne szczegóły zdarzenia (możesz zacytować zwroty użyte przez dziecko lub inną osobę zawiadamiającą).
2. Jeśli istnieją, uwzględnij dane wszelkich świadków incydentu, w tym ich imiona, nazwiska, adresy i numery telefonów kontaktowych. Mogą to być również osoby, którym dziecko wcześniej zgłaszało przemoc.
3. Opisz kroki, które podjęto w odpowiedzi na zgłoszenie, w tym komunikację z organami ścigania, rodzicem /rodzicami /opiekunem /opiekunami, działania w celu zapewnienia bezpieczeństwa dziecka itp.
4. Wymień wszelkie instytucje lub osoby, z którymi został nawiązany kontakt w związku z incydemtem.

Uwaga

Jeśli w notatce znajdują się dane osobowe, proboszcz staje się automatycznie ich administratorem i stosuje się do przepisów RODO. Osoba sporządzająca notatkę informuje o dobrowolności podania danych osobowych (imię nazwisko, dane do kontaktu).

NOTATKA SŁUŻBOWA Z PRZYJĘCIA ZGŁOSZENIA PRZEMOCY

Data i czas zgłoszenia.	
Imię i nazwisko osoby zgłaszającej. Nr tel. e-mail do kontaktu.	
Imię i nazwisko osoby skrzywdzonej. Nr tel. e-mail do kontaktu.	
Imię i nazwisko osoby stosującej przemoc. Nr tel. e-mail do kontaktu.	
Forma krzywdzenia, miejsce, okoliczności towarzyszące.	

Świadkowie.			
Forma podjętej interwencji <i>(zakreślić właściwe).</i>	Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa (art. 304 k.p.k.).	Wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny.	inny rodzaj interwencji (jaki?).
Dane organu/ placówek/ osób/ instytucji, do których zgłoszono interwencję i z którymi się kontaktowano.			

Miejscowość, data .....

Czytelne podpisy osób uczestniczących w przyjmowaniu zgłoszenia

ZAŁĄCZNIK 4

OŚWIADCZENIE O ZOBOWIĄZANIU DO ZACHOWANIA POUFNOŚCI

Niniejszym oświadczam, że znana jest mi treść przepisu art. 241 § 1 - § 3 k.k.* i wynikające z niego zakazy:

1. rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym;
2. rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności;
3. rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Oświadczam, że znane są mi zasady bezpiecznego przetwarzania danych osobowych w ramach polityki RODO.

Zobowiązuję się do zachowania w tajemnicy wszelkich informacji, które zostały mi ujawnione w procedurze interwencyjnej w związku ze zgłoszeniem przemocy wobec dziecka, zawiadomieniem o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka lub podjęciem innych działań w celu ochrony dziecka.

Miejscowość, data .....

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

***art. 241 [Rozpowszechnianie wiadomości]**

§ 1. Kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania przygotowawczego, zanim zostały ujawnione w postępowaniu sądowym,

podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

§ 2. Tej samej karze podlega, kto rozpowszechnia publicznie wiadomości z rozprawy sądowej prowadzonej z wyłączeniem jawności.

§ 3. Karze określonej w § 1 podlega, kto bez zezwolenia rozpowszechnia publicznie wiadomości z postępowania prowadzonego na podstawie przepisów o postępowaniu w sprawach nieletnich.

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI POMIĘDZY MAŁOLETNIAMI

Parafia rzymskokatolicka pw. Św. Rodziny w Słupsku jest miejscem zapewniającym bezpieczeństwo dzieciom także w grupie rówieśniczej. Kierując się wartościami wypływającymi z Ewangelii, staramy się wpoić naszym parafianom postawę szacunku wobec każdego człowieka – dzieci i dorosłych. Pragniemy, by w relacjach międzyludzkich bliska była im ewangeliczna zasada: „Wszystko więc, co chcielibyście, żeby wam ludzie czynili, i wy im czyńcie” (Mt 7,12a).

Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi poznali wszyscy pracownicy i współpracownicy parafii, dzięki czemu mogą oni umiejętnie i adekwatnie do zaistniałej sytuacji reagować na każde niewłaściwe zachowanie czy przemoc. Również małoletni powinni przestrzegać poniższego kodeksu w szkole i poza nią, w kontakcie bezpośrednim i wirtualnym.

Kodeks zachowań został opracowany z udziałem dzieci i młodzieży. Ewaluacja i weryfikacja zasad bezpiecznych relacji pomiędzy dziećmi odbywać się będzie co dwa lata, a także po każdej sytuacji kryzysowej, jeśli w parafii podjęta zostanie interwencja z powodu krzywdzenia rówieśniczego. Zmiana treści zasad bezpiecznych relacji między dziećmi jest możliwa w każdym momencie na ich wniosek i z ich udziałem.

Równe traktowanie i szacunek dla każdej osoby:

- Traktuj innych tak, jak chcesz, aby inni traktowali Ciebie.
- Pamiętaj, że każda osoba jest kimś wyjątkowym i szczególnie obdarowanym przez Boga. Należą się jej szacunek i troska o jej dobro.
- Bądź tolerancyjny – szanuj odmienny wygląd, przekonania, poglądy i cechy koleżanek/kolegów. Pamiętaj, że przez różnorodność wzajemnie się ubogacamy.

- Masz prawo do zabawy i relacji z każdym dzieckiem, ale pamiętaj, że nie zawsze inne dziecko ma chęć do kontaktu z Tobą w danym momencie. Uszanuj to.
- Zachowaj otwartość i bądź wrażliwy na wszystkie osoby, nawet jeśli nie należą do grona Twoich najbliższych przyjaciół. Nie wykluczaj ich ze wspólnych działań, rozmów i szkolnych aktywności.

Zasady komunikacji między małoletnimi:

- Zachowuj życzliwość i szacunek wobec koleżanek/kolegów.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do wyrażania swojego zdania, myśli i przekonań, o ile nie naruszają one dobra innych osób.
- Słuchaj innych, gdy mówią. Nie przerywaj innym, gdy się wypowiadają.
- Zachowuj kulturę słowa w każdej sytuacji. Stosuj formy grzecznościowe.
- Pytaj o zgodę na kontakt fizyczny (przytulenie, pogłaskanie).

Szacunek dla cudzej własności, prywatności i przestrzeni:

- Szanuj rzeczy osobiste i mienie innych osób. Zapytaj, jeśli chcesz pożyczyć od kogoś jakąś rzecz.
- Nie przeglądaj prywatnych rzeczy innych osób bez ich zgody. Każdy ma prawo do prywatności.
- Nie rób zdjęć, nie nagrywaj ani nie rozpowszechniaj wizerunku kolegów/koleżanek i innych osób bez ich wyraźnej zgody.
- Pamiętaj, że każdy ma prawo do przestrzeni osobistej. Jeśli inna osoba potrzebuje chwili samotności, uszanuj to. Naruszanie tej przestrzeni może rodzić konflikty.

Zakaz stosowania przemocy w jakiegokolwiek formie:

- Nie stwarzaj sytuacji, w których ktoś czułby się celowo pomijany, izolowany.
- Nie stosuj przemocy fizycznej. Szturchanie, popychanie, kopanie czy siłowe przytrzymywanie kolegi/koleżanki naruszają jego/jej integralność fizyczną.

- Szanuj przestrzeń intymną kolegów/koleżanek. Nigdy nie dotykaj ich w sposób, który może być uznany za nieprzyzwoity lub niestosowny.
- Nie wyśmiewaj, nie obgaduj, nie ośmieszaj, nie zawstydzaj, nie upokarzaj, nie lekceważ i obrażaj kolegów/koleżanek.
- Nie wypowiadaj się w sposób obraźliwy o rodzicach kolegów/koleżanek. Nie zwracaj się w sposób wulgarny do innych.
- Pamiętaj, że żarty są wtedy żartami, kiedy nikt z ich powodu nie cierpi. Jeśli tak jest, natychmiast zakończ taką zabawę słowną.
- Nie narażaj siebie i innych na sytuacje zagrażające życiu i zdrowiu tak fizycznemu, jak i psychicznemu.
- Nie wyrażaj negatywnych, prześmiewczych komentarzy na temat zachowania, pracy, wyglądu kolegów/koleżanek.
- Nie zabieraj rzeczy należących do innych bez ich zgody.

Szacunek w kontaktach internetowych i zakaz cyberprzemocy:

- Szanuj innych i traktuj ich tak, jak chcesz, by traktowali Ciebie – dotyczy to wszystkich typów Twojej aktywności w sieci. Po drugiej stronie ekranu jest drugi człowiek.
- Pamiętaj, że cyberprzemoc często zaczyna się od tzw. „niewinnych żartów”. Nie każdy ma takie samo poczucie humoru. Uważaj na to, co piszesz i co publikujesz, w Internecie nic nie ginie. W świecie wirtualnym łatwo poruszyć lawinę wzajemnych niechęci, co może doprowadzić do konkretnej formy przemocy.
- Nie udostępniaj kontaktów do innych osób (telefonicznych, mailowych) bez ich zgody.
- Dbaj o swój oraz innych wizerunek w sieci – nie publikuj wrażliwych danych, powierzonych ci informacji oraz zdjęć i filmów ośmieszających innych. Szanuj ich prywatność.
- Chronź intymność swoją i innych. Nie wysyłaj i nie udostępniaj zdjęć lub filmów, które by ją naruszały.

- Sprzeciwiaj się hejtowi, sam nie publikuj obrażających i agresywnych komentarzy oraz reaguj, gdy zauważysz, że ktoś jest poniżany w Internecie. Nie przesyłaj dalej ośmieszających wiadomości. Zgłoś takie działania odpowiednim osobom.
- Nie prowokuj innych do niepotrzebnych, nieuzasadnionych kłótni. Trolling, świadome poniżanie, nękanie i zaczepki są zachowaniami niedopuszczalnymi.
- Nie wykluczaj swoich rówieśników z grup w mediach społecznościowych z powodu swoich prywatnych niechęci.
- Nie podszywaj się w Internecie pod inne osoby. Takie zachowanie w cyberprzestrzeni jest kradzieżą tożsamości. To jest przestępstwo.
- Jeżeli zauważysz, że ktoś nie wylogował się ze swojego konta, nie wykorzystuj tej sytuacji do działań, które przyniosłyby mu szkodę, ale życzliwie poinformuj go o jego nieuwadze.
- Pamiętaj, że groźby, pomówienia, nawoływanie do nienawiści, prześladowanie, ośmieszanie w cyberprzestrzeni także są karalne. Twoje działania w sieci nie są anonimowe.

Sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów:

- Wycisz się, uspokój, zatrzymaj niepotrzebną kłótnię, zanim stracisz nad sobą kontrolę. Zastanów się, co chcesz osiągnąć. Jeśli to możliwe, podejmij spokojną rozmowę z drugą stroną.
- Umów się na rozmowę w bardziej stosownych warunkach, w ten sposób zyskasz czas na konstruktywny dialog.
- Powiedz, co według Ciebie jest problemem, co przyczyną nieporozumienia, czego oczekujesz.
- Słuchaj drugiej osoby. Dopytaj o jej odczucia i oczekiwania. Podsumuj to, co usłyszałaś/usłyszałeś dla upewnienia się, czy dobrze zrozumiałaś/zrozumiałeś jej komunikat.
- Upewnij się, że Twój rozmówca powiedział wszystko odnośnie do swoich odczuć.
- Wspólnie wymyślcie rozwiązanie satysfakcjonujące obie strony.

- Jeśli nie uda się Wam dojść do porozumienia, poproś o pomoc osobę dorosłą, aktualnego opiekuna grupy. Porozmawiaj o tym z Twoimi rodzicami. Nie rozwiązuj konfliktu samodzielnie.
- Nie bądź obojętny, gdy komuś dzieje się krzywda. Zawsze poinformuj o tym osobę dorosłą.

ROZPOZNAWANIE SYGNAŁÓW KRZYWDZENIA

A. u potencjalnych sprawców

1. Sygnały ostrzegawcze u potencjalnego sprawcy wykorzystywania seksualnego dziecka możemy podzielić na delikatne (soft), ostrzegające (warning) i zagrażające (emergency).

A. *Sygnały delikatne (soft) występują, kiedy osoba:*

- a. czuje się nieswojo z rówieśnikami;
- b. nie posiada relacji z rówieśnikami;
- c. czuje się komfortowo z małoletnimi;
- d. interesuje się zajęciami, grami dla dzieci lub młodzieży;
- e. czuje się nieswojo w kwestii własnej seksualności lub ją neguje;
- f. nie wykazuje zauważalnych problematycznych zachowań i nie ma na nią skarg.

B. *Sygnały ostrzegawcze (warning) występują, kiedy osoba:*

- a. spędza dużo czasu z małoletnimi;
- b. wręcza małoletnim niecodzienne prezenty;
- c. dzieli sekrety z małoletnimi;
- d. nadmiernie korzysta z mediów społecznościowych w celu nawiązania kontaktów z małoletnimi;
- e. erotyzuje przekazy słowne wobec dzieci;
- f. posiada pluszaki, gry dziecięce, zabawki w swoim pokoju;
- g. budzi u niektórych małoletnich poczucie kogoś dziwnego, zboczonego;
- h. sprawia, że inni dorośli czują się przy nim coraz bardziej nieswojo.

C. *Sygnały zagrażające (emergency) występują, kiedy osoba:*

- a. zabiera dzieci na prywatne wakacje lub do swojego

- mieszkania;
- b. posiada setki zdjęć dzieci;
- c. bawi się z dziećmi w dużej bliskości ciał (mocowanie się, wspólne turlanie itp.);
- d. dotyka ciała dzieci lub dzieci dotykają jego ciała;
- e. coraz bardziej natrętnie dotyka małych;
- f. prowadzi natrętne i sugestywne rozmowy z małymi na temat seksu;
- g. podaje małym alkohol lub narkotyki;
- h. daje dzieciom hojne prezenty.

2. Sygnały delikatne wymagają konkretnego czuwania i dalszego przyglądania się danej osobie.
3. W przypadku dostrzeżenia sygnałów ostrzegawczych należy skonsultować je z osobą pierwszego kontaktu.
4. W przypadku dostrzeżenia sygnałów zagrażających, które są już przekroczeniem granic bezpieczeństwa, bezwzględnie należy zgłosić je do osoby pierwszego kontaktu.
5. W sytuacji zgłoszenia czynu należy zadbać o bezpieczeństwo potencjalnego sprawcy. Z racji, że może wystąpić ryzyko skłonności samobójczych, należy zapewnić mu specjalistyczne wsparcie.

B. u małych

1. Oprócz ciąży, wystąpienia choroby przenoszonej drogą płciową lub znalezienia nasienia (w pochwie, w odbycie, na ciele, na ubraniu dziecka) nie ma innych dowodów, które pozwoliłyby jednoznacznie rozpoznać, czy mały został wykorzystany seksualnie. Objawy i konsekwencje wykorzystania, przy identycznym sposobie przemocy, mogą być inne u każdego dziecka. U jednych symptomy wystąpią na samym początku, u innych zaś po dłuższym czasie, nawet dopiero w dorosłości lub wcale. Wykorzystanie nie musi wiązać się z kontaktem fizycznym.
2. Objawy fizyczne są bardzo zróżnicowane i mogą przypominać inne typy urazów. Należy jednak zwracać uwagę na:
  - a. powtarzające się infekcje dróg moczowych lub pochwy;

- b. trudności w siedzeniu lub w chodzeniu;
  - c. poplamione lub podarte ubranie, poplamione krwią np. majtki, spodnie, siedzenie;
  - d. skarżenie się dziecka na swędzenie, upławy, ból w okolicach intymnych;
  - e. trudności dziecka przy oddawaniu moczu;
  - f. urazy w okolicach intymnych oraz odbytu.
3. W sferze emocji należy zwracać uwagę na pojawienie się i występowanie:
- a. lęków i dużego poziomu niepokoju;
  - b. nieufności wobec dorosłych;
  - c. przedłużającego się smutku, depresji i zamykania się w sobie;
  - d. niskiej samooceny;
  - e. nadmiernego wstydu;
  - f. poczucia winy, bycia złym, brudnym, gorszym, niegodnym lub niegodziwym;
  - g. płaczliwości;
  - h. nieokreślonego poczucia winy;
  - i. koszmarów sennych;
  - j. nadmiernej czujności;
  - k. problemów z akceptacją własnego ciała;
  - l. zachowań autodestrukcyjnych;
  - m. myśli i prób samobójczych.
4. Mogą wystąpić również problemy poznawcze:
- a. brak koncentracji;
  - b. słabe wyniki w nauce.
5. W problemach w relacjach możemy zaobserwować:
- a. mniej czasu i chęci na zabawę z rówieśnikami;
  - b. zmniejszenie się liczby kolegów, koleżanek;
  - c. wyobcowanie i izolację;
  - d. deficyt umiejętności społecznych.
6. Mogą też pojawić się problemy w funkcjonowaniu oraz z zachowaniem:
- a. trudności ze spaniem;
  - b. zmiana nawyków związanych z jedzeniem;
  - c. utrata kontroli nad zwieraczami;

- d. dolegliwości somatyczne (ból brzucha, wymioty i inne);
  - e. nadpobudliwość psychoruchowa lub częste zawieszanie się;
  - f. zachowania regresywne - cofanie się do wcześniejszych etapów rozwoju, dających poczucie bezpieczeństwa;
  - g. picie alkoholu, narkotyzowanie się.
7. Dziecko również jest istotą seksualną, należy więc zwrócić uwagę na wszelkie niepokojące zmiany i odstępstwa od normy rozwojowej, takie jak:
- a. prowokacyjne i uwodzicielskie zachowania seksualne dziecka;
  - b. agresja seksualna wobec rówieśników;
  - c. wciąganie innych dzieci w nietypową aktywność seksualną;
  - d. prezentowanie w swoich zachowaniach czynności seksualnych dorosłych;
  - e. nieadekwatny do poziomu rozwoju dziecka język dotyczący sfery seksualnej;
  - f. erotyczna twórczość lub zabawy o treści erotycznej z repertuaru zachowań ludzi dorosłych;
  - g. nasilona masturbacja nieadekwatna do fazy rozwoju psychoseksualnego.
8. Użyteczne mogą być wzorce rozwojowe, zgodnie z którymi pewne objawy mogą być częstsze w określonych grupach wiekowych:
- a. u dzieci w wieku przedszkolnym (od 0 do ok. 6. roku życia): niepokój, koszmary nocne, internalizacja, eksternalizacja i nieodpowiednie zachowania seksualne.
  - b. u dzieci w wieku przedpokwitaniowym (od ok. 7. do 12. roku życia): lęk, nerwica, agresja, koszmary nocne, problemy szkolne, hiperaktywność i zachowanie regresywne.
  - c. u nastolatków (od ok. 13. do 18. roku życia): depresja, wycofanie, tendencje samobójcze, samouszkodzenia, skargi somatyczne, akty przestępcze, ucieczki z domu i nadużywanie alkoholu lub substancji psychoaktywnych.
9. W przypadku dostrzeżenia sygnałów należy zgłosić je do osoby pierwszego kontaktu.

ZAŁĄCZNIK 7

WZÓR WNIOSKU O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA/RODZINY

....., dnia .....

Sąd Rejonowy w ..... Wydział Rodzinny i Nieletnich

L.Dz. ....

Wnioskodawca:

Imię i nazwisko lub nazwa instytucji reprezentowana przez:
.....

adres do korespondencji: .....

Uczestnicy postępowania: ..... (*imiona i nazwiska rodziców*) .....

Adres:

.....

rodzice małoletniego: ..... (*imię i nazwisko dziecka, data urodzenia*) .....

WNIOSEK O WGLĄD W SYTUACJĘ DZIECKA

Niniejszym wnoszę o wgląd w sytuację małoletniego ..... i wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.

Uzasadnienie

Opis sytuacji zagrożenia dobra dziecka:

.....

Mając powyższe fakty na uwadze można przypuszczać, że dobro małoletniego ..... jest zagrożone a rodzice nie wykonują właściwie władzy rodzicielskiej. Dlatego wniosek o wgląd w sytuację rodzinną małoletniej i ewentualne wsparcie rodziców jest uzasadniony.

.....

Podpis

ZAŁĄCZNIK 8

OŚWIADCZENIE ORGANIZATORA REKOLEKCJI

Działając w imieniu organizatora rekolekcji dla małoletnich tj.

.....
.....

(wpisać pełną nazwę organizatora rekolekcji wraz z danymi adresowymi)

organizowanych w dniach od ..... do .....

w.....

.....

(wpisać dane ośrodka, w którym odbywają się rekolekcje)

oświadczam, że organizator posiada wszelkie zgody i dokumenty wymagane przepisami prawa na wyjazd z osobami niepełnoletnimi, w tym w szczególności pisemnymi zgodami udzielonymi przez rodziców lub opiekunów prawnych małoletnich.*

Miejscowość, data .....

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)

ZAŁĄCZNIK 9

**OŚWIADCZENIE DOTYCZĄCE NIEKARALNOŚCI
ZA PRZESTĘPSTWA NA SZKODĘ DZIECI**

Ja, ...
(imię i nazwisko)

legitymujący(-a) się dowodem osobistym/paszportem o nr ..... oświadczam, że nie byłem(-am) skazany(-a) za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności oraz przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę dziecka i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Oświadczam, że jestem świadomy(-a) konsekwencji złożenia nieprawdziwego oświadczenia.

.....
miejsowość, data

.....
imię i nazwisko (czytelny podpis)